

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ผลงานทางวิชาการ
ทุกประเภทต้องเป็นผลงานหลังจากได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเดิม ส่งผลให้คณาจารย์
ไม่สามารถนำผลงานทางวิชาการที่เป็นผลงานก่อนได้รับการแต่งตั้งซึ่งมีการเตรียมผลงานทางวิชาการไว้แล้ว
มาใช้ในการยื่นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการได้ ดังนั้น ก.พ.อ. จึงเห็นควรกำหนดระยะเวลาผ่อนผัน
ในช่วงเปลี่ยนผ่านเกณฑ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔(๓) และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงเห็นควร
แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศ ก.พ.อ. ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความ ในข้อ ๒/๑

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม ของข้อ ๓

“ให้สถานศึกษาในอุดมศึกษามีหน้าที่ในการพัฒนาคณาจารย์ให้ดำรงตำแหน่ง
ทางวิชาการที่สูงขึ้น”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๗

“ข้อ ๑๗ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำความในวรรคสี่ ของข้อ ๕.๒.๓ และวรรคสาม ของข้อ
๕.๓.๓ มาใช้บังคับแก่การยื่นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการก่อนวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
แต่ต้องเสนอผลงานทางวิชาการที่ทำเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเดิมด้วย
ทั้งนี้ ผลงานทางวิชาการทุกประเภทต้องได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด พร้อมแสดง
หลักฐานว่าการเผยแพร่นั้น ได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ
หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (peer review) ที่มาจากหลากหลายสถาบันตามเอกสารแนบท้าย

สถานศึกษาในอุดมศึกษาอาจกำหนดหลักเกณฑ์การนำผลงานทางวิชาการก่อนได้รับการแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมายื่นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นได้ โดยกำหนดระยะเวลาหรือ
เงื่อนไขอื่นที่สูงกว่ามาตรฐานตามวรรคหนึ่งก็ได้”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

บันทึกการพบปะระหว่างอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการ
ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กับผู้แทน ทปอ.

เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๕.๔๕ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ชั้น ๖ ห้อง ๑ สกอ.

๑. หลังจากปิดการประชุมคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว เวลา ๑๕.๔๕ น. ผู้แทน ทปอ. ได้ขอเข้าพบคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่เหลืออยู่ ซึ่งผู้แทน ทปอ. ประกอบด้วย

๑) ศาสตราจารย์บรรจง	มโหฬาริยะ
๒) ศาสตราจารย์นรินทร์	ทิริญสุทธิกุล
๓) ศาสตราจารย์วิไล	รังสาดทอง
๔) ศาสตราจารย์ปานสิริ	พันธ์สุวรรณ
๕) รองศาสตราจารย์ดำรงค์	อดุลยฤทธิกุล
๖) รองศาสตราจารย์เพ็ญรัตน์	หงษ์วิทยากร

๒. ผู้แทน ทปอ. แจ้งว่าได้ส่งหนังสือแจ้งขอเข้าพบครั้งนี้แล้วถึงท่านเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายืนยันว่าไม่ได้รับหนังสือฉบับดังกล่าว

๓. ผู้แทน ทปอ. ได้ชี้แจงพร้อมบันทึกข้อเสนอรวม ๓ ประเด็น ดังนี้

๑) ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. ข้อ ๓ ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ ข้อ ๓.๒.๒ (๔) ระบุดังนี้

(๔) ในกรณีงานวิจัยที่ดำเนินการเป็นชุดต่อเนื่องกัน ผู้ขอจะต้องเป็นผู้ดำเนินการหลัก และมีปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

ผู้ดำเนินการหลัก (Corresponding author) หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทและความรับผิดชอบสำคัญในการออกแบบวิจัย (Research Design) วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) การสรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ (Research Summary and Recommendation) รวมทั้งเป็นผู้ดำเนินการหลักในการเผยแพร่ผลงานดังกล่าว

ข้อเสนอจาก ทปอ. ขอแก้ไข ดังนี้

(๔) ในกรณีงานวิจัยที่ดำเนินการเป็นชุดต่อเนื่องกัน ผู้ขอจะต้องเป็นผู้ดำเนินการหลัก อาจจะเป็นผู้นิพนธ์หลัก (First author) หรือ ผู้รับผิดชอบประสาน (Corresponding author) ก็ได้ และมีปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

ผู้นิพนธ์หลัก (First author) หรือ ผู้รับผิดชอบประสาน (Corresponding author) หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทและความรับผิดชอบสำคัญในการออกแบบวิจัย (Research Design) วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) การสรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ (Research Summary and Recommendation) รวมทั้งเป็นผู้ดำเนินการหลักในการเผยแพร่ผลงานดังกล่าว

เนื่องจากควรแยกผู้ดำเนินการหลักออกจาก Corresponding author ทั้งนี้ คำจำกัดความของคำที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

/ผู้นิพนธ์...

- ผู้นิพนธ์หลัก (First author) คือ ผู้ที่มีชื่อในงานวิจัยเป็นชื่อแรก รับผิดชอบการทำวิจัย และอาจเขียนต้นฉบับบทความวิจัย (Manuscript) ขึ้นนั้นด้วยตนเอง
- Corresponding author คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแล ตรวจสอบนิพนธ์ต้นฉบับ ให้คำแนะนำและประสานงานกับทุกส่วนในการส่งต้นฉบับบทความวิจัยไปตีพิมพ์เผยแพร่ รวมทั้งการติดต่อใดๆ ที่เกี่ยวข้อง กับผลงานนี้ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยปกติ Corresponding author มักจะไม่ใช่นักศึกษา แต่เป็นอาจารย์ หรือ Advisor, research director, program director ซึ่งไม่มีการโยกย้าย เปลี่ยนแปลงที่อยู่ หรือที่ทำงานมากนัก

ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่า Corresponding author จะสำคัญมากกว่า First author เพราะทำหน้าที่คนละแบบกัน

๒) เรื่องจริยธรรมการวิจัยในคน (IRB) ที่เป็นผลงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ขอให้ผู้นอูโลมให้ใช้กับผลงานตีพิมพ์ที่เกิดขึ้นก่อน ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีหรือไม่ต้องมีใบ IRB ก็ได้

๓) ผลงานที่ขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ ควรกำหนดจำนวนที่เพิ่มขึ้นในปริมาณที่เหมาะสม โดยกำหนดปริมาณผลงานใหม่ ดังนี้

- แบบที่ ๑ ตำรา (ตีพิมพ์) ๑ เล่ม + ผลงานวิจัย (ตีพิมพ์) ๓ เรื่อง
- แบบที่ ๒ ผลงานวิจัย (ตีพิมพ์) ๓ เรื่อง

๔. ผู้แทน ทปอ. (ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ) ได้เสนอด้วยวาจาเพิ่มเติมด้วยอีก ๒ ประเด็น ดังนี้

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ ขอให้ยกเลิกการระบุสัดส่วนการมีส่วนร่วมเป็นร้อยละ เนื่องจากผลงานบางผลงานต้องใช้ผู้ร่วมงานที่มาจากหลากหลายสาขาวิชา และมีผู้ร่วมงานเป็นจำนวนมาก เมื่อแบ่งสัดส่วนเป็นร้อยละจะทำให้มีสัดส่วนน้อยมาก จึงขอให้ระบุบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบโดยละเอียดและชัดเจนแทน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการได้

๒) กรณีที่มีการผ่อนผันให้สามารถนำผลงานเดิมก่อนได้รับการแต่งตั้งร่วมกับผลงานใหม่ มาเสนอขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้นได้ เป็นระยะเวลา ๓ ปี เห็นควรเปิดให้สามารถนำมาใช้ได้เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้การทำผลงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากกำหนดไว้เช่นนี้อาจทำให้เกิดการเลือกทำผลงานเฉพาะที่ใช้เสนอขอกำหนดตำแหน่งเท่านั้น และจะทำให้งานวิจัยในมหาวิทยาลัยหยุดไป ส่งผลให้การจัดอันดับ QA Ranking ของไทยตกลงอย่างแน่นอน

๕. ผู้แทนอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ให้พิจารณาปรับปรุงเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการฉบับนี้ ซึ่งได้รับการส่งผ่านประเด็นมาจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และที่ประชุมได้มีการพิจารณากันอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลา ๑๐ ปีแล้ว

/๖. ผู้แทน...

๖. ผู้แทนอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) น่าจะยินดีรับฟัง
ข้อเสนอและคำแนะนำต่างๆ ทั้งที่เสนอในวันนี้ และอื่นๆ ในวันหน้า และส่วนของวันนี้ก็จะได้มีการพิจารณา
ดำเนินการตามสมควรต่อไป

๗. เมื่อไม่มีข้อเสนอเพิ่มเติมแล้ว ก็ได้เรียนความคืบหน้าว่าในเร็ววันนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษาจะมีหนังสือถึงทุกสถาบันเตือนให้เร่งดำเนินการให้สภาสถาบันแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม
การวิจัย ตามความในประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕.๑.๔ (๖) ให้แล้วเสร็จ
โดยกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน ประเด็นข้อ ๒ ที่ผู้แทน ทปอ. เสนอมาก็ไม่น่าจะเป็น
ประเด็นอีกต่อไป ส่วนประเด็นที่ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ ได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรณีสัดส่วน
ในผลงานทางวิชาการนั้น หากทำได้ก็ควรเสนอทางเลือกด้วยว่าควรใช้วิธีการใด และมีรายละเอียด
วิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ หากเสนอมานี้ในระยะเวลา ๓ เดือนนับจากนี้ ก็จะเป็นประโยชน์
ต่อการพิจารณา ซึ่งก็ได้รับคำยืนยันว่าทางผู้แทน ทปอ. รับจะไปทำแล้วรีบส่งให้ ก.พ.อ. พิจารณา

๘. ผู้แทนอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
กล่าวขอบคุณ ทปอ. และผู้แทน ทปอ. ทั้ง ๖ คน ที่เอาใจใส่และร่วมมือกับ ก.พ.อ. เป็นอย่างดีเสมอมา

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.